

Забидий / ВАҲИЙНИНГ БОШЛАНИШИ КИТОБИ / 696-ҳадис

696/1402 – وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «تَأْتِي الْإِبِلُ عَلَى صَاحِبِهَا عَلَى خَيْرِ مَا كَانَتْ، إِذَا هُوَ لَمْ يُعْطِ فِيهَا حَقَّهَا، تَطَوُّهُ بِأَخْفَافِهَا، وَتَأْتِي الْعَنَمُ عَلَى صَاحِبِهَا عَلَى خَيْرِ مَا كَانَتْ، إِذَا لَمْ يُعْطِ فِيهَا حَقَّهَا، تَطَوُّهُ بِأَطْلَافِهَا، وَتَنْطَحُهُ بِمُرُونِهَا»، وَقَالَ: «وَمَنْ حَقَّهَا أَنْ تُحْلَبَ عَلَى الْمَاءِ». قَالَ: «وَلَا يَأْتِي أَحَدُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِشَاةٍ يَحْمِلُهَا عَلَى رَقَبَتِهِ لَهَا يُعَارُ، فَيَقُولُ: يَا مُحَمَّدُ، فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، قَدْ بَلَغْتُ، وَلَا يَأْتِي بِبَعِيرٍ، يَحْمِلُهُ عَلَى رَقَبَتِهِ لَهُ رُغَاءٌ، فَيَقُولُ: يَا مُحَمَّدُ، فَأَقُولُ: لَا أَمْلِكُ لَكَ شَيْئًا، قَدْ بَلَغْتُ».

696.1402. Абу Ҳурайра розияллоху анху айтади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам шундай дедилар: **«Туя ўз эгасининг олдига энг яхши ҳолатида келади. Агар (эгаси) ундаги ҳақни бермаган бўлса, уни оёқлари билан тепкилайди. Қўй ўз эгасининг олдига энг яхши ҳолатида келади. Агар (эгаси) ундаги ҳақни бермаган бўлса, уни туёқлари билан тепкилайди ва шохлари билан сузади. Унинг ҳақларидан бири сув олдида соғилишидир. Бирортангиз қиёмат куни елкасида маъраётган қўй кўтариб келиб: «Эй Муҳаммад!» демасин. Мен: «Сен учун ҳеч нарсага молик эмасман, мен етказганман», дейман. Елкасида ўкириб турган туяни кўтариб келиб: «Эй Муҳаммад!» демасин. Мен: «Сен учун ҳеч нарсага молик эмасман, мен етказганман», дейман».**

Изоҳ: Ҳайвонни сув ёнида соғишнинг ҳикмати шуки, ўша пайтда сув танқис бўлгани учун қудуқлар атрофига келадиган камбағал-мискинларга соғилган сутдан садақа қилиб турилган экан.

HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVVAT MARVARIDLARI